

Spis treści

1.	Medycyna w podróży.....	5
	Wstęp	5
1.1.	Wiadomości ogólne.....	6
1.1.1.	Aktualność i sens podróżowania Danuta Prokopowicz	6
1.1.2.	Bezpieczeństwo podróżowania Danuta Prokopowicz.....	7
1.1.3.	Zagrożenia stanowiące ryzyko podróży Danuta Prokopowicz.....	7
1.1.4.	Zapobieganie ryzyku podróży Danuta Prokopowicz	8
1.1.5.	Typowy skład apteczki podróżującego Henryka Mięgoć	8
1.1.6.	Szczepienia profilaktyczne wyjeżdżających do rejonów tropikalnych Henryka Mięgoć	9
1.1.7.	Podróże w wieku dziecięcym Alicja Wasiluk	13
1.1.8.	Podróże w wieku podeszłym Danuta Prokopowicz.....	14
1.1.9.	Zaparcie jako ryzyko podróży Danuta Prokopowicz.....	16
1.2.	Wybrane choroby jako ryzyko podróży Danuta Prokopowicz	17
1.2.1.	Alarioza (Alariosis) Alicja Wasiluk	17
1.2.2.	Anizakioza (Anisakiosis) Danuta Prokopowicz	18
1.2.3.	Bonamioza (Bonamiasis) Danuta Prokopowicz.....	18
1.2.4.	Cholera Danuta Prokopowicz.....	19
1.2.5.	Choroba denga (Denga) Bożena Panasiuk.....	20
1.2.6.	Choroby odkleszczowe Danuta Prokopowicz.....	21
1.2.7.	Dur brzuszny (Typhus abdominalis) Danuta Prokopowicz	22
1.2.8.	Filariozy (Filarioses) Agnieszka Czauż-Andrzejuk	24
1.2.9.	Gnatostomoza (Gnathostomosis) Danuta Prokopowicz.....	25
1.2.10.	Krztusiec (Pertussis) Alicja Wasiluk.....	25
1.2.11.	Larwa wędrująca (Larva migrans) Henryka Mięgoć	27
1.2.12.	Legionelozy (Legionellosis) Tadeusz Wojciech Łapiński	28
1.2.13.	Melioidoza (Meliodosis) Alicja Wasiluk	30
1.2.14.	Owrzodzenie Buruli (Ulceratio Buruli) Danuta Prokopowicz	31
1.2.15.	Pelzakowica (Amoebosis) Beata Puzanowska	32
1.2.16.	Schistosomoza (Schistosomosis) Danuta Prokopowicz.....	34
1.2.17.	Węgorzyca (Strongyloidosis) Danuta Prokopowicz.....	35
1.2.18.	Wirusowe zapalenia wątroby (Hepatitis viralis) Jerzy Jaroszewicz, Robert Flisiak	36
1.2.19.	Wścieklizna (Rabies) Danuta Prokopowicz	40
1.2.20.	Zakażenie HIV i Zespół Nabytego Upośledzenia Odporności – AIDS (Infectio HIV, AIDS) Alicja Wiercińska-Drapało.....	42
1.2.21.	HIV/AIDS jako ryzyko podróży Mariusz Łucejko	45
1.2.22.	Zimnica (Malaria) Henryka Mięgoć	47
1.2.23.	Żółta gorączka (Yellow fever) Anatol Panasiuk	49

1.3.	Stany różnoprzyczynowe	50
1.3.1.	Biegunki – różnoprzyczynowe następstwa podróży (Travelling diarrhea) Danuta Prokopowicz.....	50
1.3.2.	Współczesne aspekty biegunek infekcyjnych Danuta Prokopowicz.....	53
1.3.3.	Biegunki infekcyjne pochodzenia wirusowego Alicja Wasiluk.....	54
1.3.4.	Pogryzienia przez zwierzęta (Morsus e animals) Danuta Prokopowicz	55
1.3.5.	Stany gorączkowe nieznanej etiologii związane z podróżami (Status febrilis e causa ignota) Magdalena Dąbrowska.....	57
	Piśmiennictwo	61
	Kazuistyka Danuta Prokopowicz i wsp.	61
2.	Zatrucia roślinami i zanieczyszczonymi produktami roślinnymi	63
	Danuta Prokopowicz	
2.1.	Wiadomości ogólne	63
2.1.1.	Rodzaje zatruc roślinami	64
2.1.2.	Czynniki współdecydujące o zatruciu roślinami	65
2.1.3.	Działanie trucizn roślinnych	66
2.1.4.	Rodzaje trucizn roślinnych	69
2.1.5.	Śmiertelność spowodowana truciznami roślinnymi	71
2.1.6.	Diagnostyka różnicowa zatruc roślinami	72
2.1.7.	Leczenie i profilaktyka zatruc roślinami	72
2.1.8.	Ziołolecznictwo	76
	2.1.8.1. Ziołolecznictwo w aspekcie historycznym	76
	2.1.8.2. Toksyczność ziół.....	79
2.1.9.	Trucizny a wzajemne powiązania roślin i zwierząt.....	80
2.2.	Wiadomości szczegółowe	82
2.2.1.	Charakterystyka roślin trujących.....	82
	Arnika górską <i>Arnica montana</i>	83
	Bagno zwyczajne <i>Ledum palustre</i>	83
	Barszcz <i>Heracleum</i>	84
	Bieluń dziędzierzawa <i>Datura stramonium</i>	85
	Blekot pospolity <i>Aethusa cynapium</i>	86
	Bluszcz pospolity <i>Hedera helix</i>	87
	Borówka bagienna <i>Vaccinium uliginosum</i>	88
	Bukszpan zwyczajny <i>Buxus sempervirens</i>	88
	Ciemniak biały <i>Helleborus niger</i>	89
	Ciemnocyca biała <i>Veratrum album</i>	89
	Cis pospolity <i>Taxus baccata</i>	90
	Czermień błotna <i>Calla palustris</i>	91
	Czerniec gronkowy <i>Actaea spicata</i>	92
	Czworolist pospolity <i>Paris quadrifolia</i>	92
	Dziki bez czarny <i>Sambucus nigra</i>	93
	Glistnik jaskółcze ziele <i>Chelidonium majus</i>	94

Fasola <i>Phaseolus</i>	94
Jałowiec pospolity <i>Juniperus communis</i>	95
Jałowiec sawina <i>Juniperus sabina</i>	96
Janowiec barwierski <i>Genista tinctoria</i>	97
Jarząb pospolity <i>Sorbus aucuparia</i>	98
Kalina <i>Viburnum</i>	99
Kalmia <i>Kalmia</i>	101
Kasztanowiec zwyczajny <i>Aesculus hippocastanum</i>	102
Kąkol polny <i>Agrostemma githago</i>	104
Kopytnik pospolity <i>Asarum europaeum</i>	104
Kokoryczka <i>Polygonatum</i>	104
Kruszyna pospolita <i>Rhamnus frangula</i>	105
Lulek czarny <i>Hyoscyamus niger</i>	106
Lubin <i>Lupinus</i>	106
Mniszek pospolity <i>Taraxacum officinale</i>	107
Naparstnica <i>Digitalis</i>	108
Narcyz <i>Narcissus</i>	109
Obrazki plamiste <i>Arum maculatum</i>	110
Ostrokrzew kolczasty <i>Ilex aquifolium</i>	110
Ostróżka polna <i>Delphinium consolida</i>	111
Pirolun <i>Artemisia absinthium</i>	111
Pokrzyk wilcza jagoda <i>Atropa belladonna</i>	112
Przestęp dwupienny <i>Bryonia dioica</i>	113
Psianka <i>Solanum</i>	113
Rącznik pospolity <i>Ricinus communis</i>	114
Robinia akacjowa <i>Robinia pseudoacacia</i>	115
Ruta zwyczajna <i>Ruta graveolens</i>	116
Szklak pospolity <i>Rhamnus cathartica</i>	117
Szalejadowity <i>Cicuta virosa</i>	117
Kazuistyka.....	118
Szczwół plamisty <i>Conium maculatum</i>	119
Śnieguliczka biała <i>Symphoricarpos albus</i>	119
Tojad mocny <i>Aconitum napellus</i>	120
Tojad lisi <i>Aconitum vulparia</i>	121
Tryskawiec <i>Ecballium elaterium</i>	121
Trzmielina zwyczajna <i>Euonymus europaea</i>	122
Tytoń szlachetny <i>Nicotiana tabacum</i>	122
Wawrzynek wilczczyko <i>Daphne mezereum</i>	124
Wilczomlecz <i>Euphorbia</i>	125
Wrotycz pospolity <i>Tanacetum vulgare</i>	126
Zimowit jesienny <i>Colchicum autumnale</i>	127
Złotokap pospolity (zwyczajny) <i>Laburnum anagyroides</i>	128
Żarnowiec miotlasty <i>Sarothamnus scoparius</i>	128
Żywokost lekarski <i>Symphytum officinale</i>	129
Żywotnik wschodni <i>Thuja orientalis</i>	130
2.2.2. Nietypowe następstwa spożywania roślin.....	131
Nietolerancja bobu – fawizm.....	131
Zatrucie sporyszem – ergotyzm.....	131

	Inne zatrucia zanieczyszczonym zbożem.....	132
	Zatrucie groszkiem – lutyryzm	133
	Inne zatrucia warzywami	133
	Zatrucie ziemniakami <i>Solanum tuberosum</i>	133
2.2.3.	Pleśniaki – wytwórcy mikotoksyn	134
2.2.4.	Wybrane używki	135
2.2.4.1.	Kawa	135
2.2.4.2.	Herbata	141
3.	Zatrucia grzybami	143
	Danuta Prokopowicz	
	Wstęp.....	143
3.1.	Wiadomości ogólne	149
3.1.1.	Zmiany narządowe	152
3.1.2.	Symptomatologia kliniczna zatruc grzybami.....	154
	Zatrucie muchomorami: sromotnikowym, jadowitym, wiosennym.....	154
	Zatrucie zasłoniakiem rudym	156
	Zatrucie piestrzenicą kasztanową	156
	Zatrucie krowiakiem podwiniętym	157
	Zatrucia lejkówkami	157
	Zatrucia strzępiakami.....	158
	Zatrucia muchomore czerwonym.....	158
	Zatrucia grzybami o działaniu drażniącym przewód pokarmowy	159
	Zatrucie czernidłakiem pospolitym.....	159
	Kazuistyka	160
3.2.	Wiadomości szczegółowe	162
3.2.1.	Charakterystyka grzybów.....	162
	Borowik szatański <i>Boletus satanas</i>	163
	Borowik grubotrzonowy <i>Boletus calopus</i>	163
	Czernidlak pospolity <i>Coprinus atramentarius</i>	164
	Muchomor sromotnikowy <i>Amanita phalloides</i>	165
	Muchomor wiosenny <i>Amanita verna</i>	166
	Muchomor jadowity <i>Amanita virosa</i>	166
	Zasłonak rudy <i>Cortinarius orellanus</i>	167
	Piesterzenica kasztanowata <i>Gyromitra esculenta</i>	168
	Krowiak podwinięty <i>Paxillus involutus</i>	169
	Lejkówka odbielona <i>Clitocybe dealbata</i>	169
	Strzępiak cebulasty <i>Inocybe patouillardi</i>	170
	Muchomor czerwony <i>Amanita muscaria</i>	170
	Muchomor plamisty <i>Amanita pantherina</i>	171
	Muchomor królewski <i>Amanita regalis</i>	171
	Pieczarka żółtawa <i>Agaricus xanthodermus</i>	172
	Mleczaj wełnianka <i>Lactarius torminosus</i>	172
	Tęgoskór pospolity <i>Scleroderma vulgare</i>	174

	Maślanka wiązkowa <i>Hypholoma fasciculare</i>	175
	Gołąbek wymiotny <i>Russula emetica</i>	175
	Sromotnik bezwstydy <i>Phallus impudicus</i>	176
	Wieruszka ciemna (zatokowata) <i>Rhodophyllus sinuatus</i> , <i>Entoloma sinuatum</i>	177
	Goryczak żółciowy <i>Tylopilus felleus</i>	177
3.2.2.	Rozpoznawanie zatruc grzybami	178
3.2.3.	Leczenie zatruc grzybami	179
3.2.4.	Rokowanie w zatruciach grzybami	184
4.	Zatrucia jadami, truciznami zwierzęcymi oraz inne szkody	187
	Danuta Prokopowicz	
4.1.	Wiadomości ogólne	187
4.2.	Wiadomości szczegółowe	189
4.2.1.	Zwierzęta morskie	189
4.2.2.	Pijawki <i>Hirudines</i>	197
4.2.3.	Pajęczaki	197
	Skorpiony <i>Scorpionidae</i>	197
	Roztocze <i>Acarina</i>	200
	Kleszcze	202
	Pająki <i>Araneida</i>	205
	Pająki ptaszniki <i>Avicularia</i>	207
4.2.4.	Owady	208
	Pszczoły	210
	Trzmiele <i>Bombus</i> sp.	215
	Osy <i>Vespidae</i> sp.	215
	Szerszenie <i>Vespa crabro</i>	216
	Jusznica deszczowa <i>Haematopoda pluvialis</i>	216
	Muchy, gzy	216
	Komary <i>Culex</i>	218
	Mrówki <i>Formicidae</i> , <i>Myrmicidae</i>	219
	Chrząszcze <i>Coleoptera</i>	221
	Inne owady	222
	Gryzonie	222
4.2.5.	Płazy i gady	223
	Żaby, ropuchy, salamandry <i>Ranidae</i> , <i>Bufo</i> <i>nidae</i> , <i>Salamandridae</i>	223
	Jaszczurki <i>Lacertilia</i>	224
	Węże <i>Serpentes</i>	225
	Bibliografia naukowa	
	do rozdziału 1	239
	do rozdziału 2	243
	Bibliografia beletrystyczna	246

Słownik nazw obcych.....	247
Skorowidz	249
Skorowidz rzeczowy	250
Wykaz skrótów.....	254
Spis tabel	255
Spis rycin	255
Spis fotografii.....	256
Kazuistyka	61, 118, 160, 161, 194, 210, 236, 237, 238